

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลัง เพื่อศึกษาผลของการให้ข้อมูลโดยใช้หนังสือการ์ตูนต่อความรู้และการปฏิบัติของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนในการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้ป่วยเด็กวัยเรียนที่มีอายุ 8-12 ปี ที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม2 หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม3 หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม4 และหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 5 โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2552 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2553 จำนวน 34 ราย แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 17 ราย โดยการจับคู่ในเรื่องอายุ และหอผู้ป่วย กลุ่มควบคุมได้รับการให้ข้อมูลตามปกติ และกลุ่มทดลองได้รับการให้ข้อมูล โดยใช้หนังสือการ์ตูน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ หนังสือการ์ตูนเรื่อง “การป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล” ซึ่งมีเนื้อหาในเรื่องการติดเชื้อในโรงพยาบาล สาเหตุของการติดเชื้อ การแพร่กระจายของเชื้อโรค ผลกระทบจากการติดเชื้อ และการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดความรู้ แบบบันทึกการสังเกต และแบบสอบถามการปฏิบัติการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลสำหรับผู้ป่วยเด็กวัยเรียน ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน สำหรับหนังสือการ์ตูนผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดสอบหาความเหมาะสมของหนังสือการ์ตูนกับผู้ป่วยเด็กวัยเรียนจำนวน 4 ราย ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ แบบวัดความรู้ ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.84 แบบสอบถามการปฏิบัติได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.86 และแบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.92 จากนั้นทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้ได้เท่ากับ 0.80 แบบสอบถามการปฏิบัติเท่ากับ 0.80 และตรวจสอบความเชื่อมั่นของการสังเกตตามแบบบันทึกการสังเกต ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องในการสังเกตเท่ากับ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติการทดสอบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มที่สัมพันธ์กัน (paired t-test) และสถิติการทดสอบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (independent t-test)

ผลการวิจัยพบว่า หลังได้รับการให้ข้อมูลโดยใช้หนังสือการ์ตูน กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เพิ่มขึ้นจาก 5.24 คะแนน (S.D = 1.15) เป็น 10.71 คะแนน (S.D = 1.57) ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และมากกว่ากลุ่มควบคุมที่มีค่าเฉลี่ย 6.24 คะแนน (S.D = 1.20) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 หลังได้รับการให้ข้อมูลโดยใช้หนังสือการ์ตูน กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติเพิ่มขึ้นจาก 16.24 คะแนน (S.D = 5.30) เป็น 23.29 คะแนน (S.D = 4.97) ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และมากกว่ากลุ่มควบคุมซึ่งมีค่าเฉลี่ย 17.06 คะแนน (S.D = 3.58) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ข้อจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากข้อปฏิบัติการป้องกันการติดเชื้อในบางกิจกรรม ผู้วิจัยไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนได้ จึงต้องใช้วิธีการสอบถามโดยใช้แบบสอบถาม เช่น การล้างมือทุกครั้ง หลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม ซึ่งคำตอบเป็นไปตามที่ผู้ป่วยเด็กวัยเรียนตอบ (self-report)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

บุคลากรพยาบาลควรนำหนังสือการ์ตูนที่ผลิตขึ้นในการวิจัยนี้มาใช้ในการให้ข้อมูลความรู้แก่ผู้ป่วยเด็กวัยเรียนที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลทุกคนเพื่อให้เกิดความรู้ และสามารถนำไปปฏิบัติในการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลได้อย่างถูกต้องเมื่อเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล อย่างไรก็ตามการให้ข้อมูลโดยใช้หนังสือการ์ตูนพยาบาล พึงตระหนักว่าหนังสือการ์ตูนเป็นเพียงสื่อการสอนเท่านั้น และเป็นการสื่อสารทางเดียว ผู้ป่วยเด็กมีความสามารถแตกต่างกัน จึงอาจทำให้ผู้ป่วยเด็กบางคนต้องการคำอธิบายเพิ่มเติม ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ควรประเมินความพร้อมของผู้ป่วยเด็กก่อนการให้ข้อมูลโดยใช้หนังสือการ์ตูนเพื่อให้ผู้ป่วยเด็กสามารถรับรู้ข้อมูลที่ให้ได้อย่างเต็มที่

1.2 ควรให้ข้อมูลความรู้โดยใช้หนังสือการ์ตูนแก่ผู้ป่วยเด็กวัยเรียนเป็นรายบุคคล หรือจัดเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 3-5 ราย เพราะจะทำให้พยาบาลสามารถตอบข้อซักถามของผู้ป่วยเด็กได้อย่างทั่วถึง

1.3 จัดสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เป็นสัดส่วน เงียบสงบ ไม่มีเสียงดังรบกวน มีการระบายอากาศดี แสงสว่างเพียงพอ มีที่นั่งอย่างสบาย

1.4 หลังจากผู้ป่วยเด็กวัยเรียนอ่านหนังสือการ์ตูนจบแล้ว พยาบาลควรเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยเด็กได้แสดงความคิดเห็นหรือซักถามข้อสงสัยในประเด็นที่ผู้ป่วยเด็กไม่เข้าใจ จากนั้นพยาบาลควรประเมินว่าผู้ป่วยเด็กเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เช่น โดยการให้ตอบแบบวัดความรู้

1.5 การให้ข้อมูลความรู้แก่ผู้ป่วยเด็กวัยเรียนในบางเรื่อง เช่น การล้างมือ ประกอบด้วย การปฏิบัติหลายขั้นตอน การให้ผู้ป่วยเด็กวัยเรียนอ่านหนังสือการ์ตูนเพียงอย่างเดียวอาจทำให้ผู้ป่วยเด็กไม่สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้ครบทุกขั้นตอน ดังนั้นหลังจากอ่านหนังสือการ์ตูนจบแล้ว พยาบาลควรให้ผู้ป่วยเด็กแสดงให้ดู โดยการสาธิตย้อนกลับ หรือทดลองปฏิบัติการล้างมือให้ดู หรือเปิดหนังสือการ์ตูนให้ผู้ป่วยเด็กวัยเรียนอ่านซ้ำอีกครั้ง เพื่อให้ผู้ป่วยเด็กจดจำได้ดีขึ้น และนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

2. ด้านการบริหาร

2.1 โรงพยาบาลควรสนับสนุนให้บุคลากรสุขภาพมีการให้ข้อมูลความรู้แก่ผู้ป่วยเด็กทุกรายเรื่องการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลโดยใช้หนังสือการ์ตูนที่ผลิตขึ้นในการวิจัยนี้ โดยเฉพาะผู้ป่วยเด็กที่มีอาการเรื้อรังต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาลเป็นเวลานาน หรือผู้ป่วยเด็กที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคได้ง่าย เพื่อจะได้ นำความรู้ที่ไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้องและไม่เกิดการติดเชื้อในโรงพยาบาล

2.2 โรงพยาบาลควรสนับสนุนอุปกรณ์ในการให้ข้อมูลความรู้แก่ผู้ป่วยเด็กวัยเรียน เช่น หนังสือการ์ตูน

2.3 โรงพยาบาลที่ยังมีข้อจำกัดในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถนำหนังสือการ์ตูนที่ผลิตขึ้นในการวิจัยนี้ไปใช้ในการให้ข้อมูลผู้ป่วยเด็กวัยเรียนได้

3. ด้านการวิจัย

3.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้ข้อมูลระหว่างการใช้น้ำสื่การ์ตูนกับภาพยนตร์การ์ตูนต่อความรู้และการปฏิบัติของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนในการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล

3.2 ควรศึกษาติดตามภายหลังการให้ข้อมูลโดยใช้น้ำสื่การ์ตูนแก่ผู้ป่วยเด็กว่า อุบัติการณ์การติดเชื้อในผู้ป่วยเด็กลดลงหรือไม่

3.3 การวิจัยครั้งต่อไปควรออกแบบการวิจัยให้มีผู้ช่วยวิจัยที่ผ่านการอบรมเป็นผู้
เก็บข้อมูลแทนผู้วิจัย เพื่อป้องกัน Information bias

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved